



مجله موزه ملی ایران

توالی انتشار: دو فصلنامه

نوع داوری: دو سو ناشناس

زبان نشریه: فارسی و انگلیسی

نوع انتشار: چاپی و الکترونیکی

نوع دسترسی به مقالات: رایگان

هزینه بررسی و انتشار: ندارد

صاحب امتیاز: موزه ملی ایران

مدیر مسئول: جبرئیل نوکنده

سردبیر: یعقوب محمدی‌فر

معاون سردبیر: فریدون بیگلری

مدیر داخلی: ام‌البنین غفوری

ویراستار فارسی: یوسف حسن‌زاده و ام‌البنین غفوری

ویراستار انگلیسی: Steve Renette

اعضای تحریریه

محمدحسن طالبیان

علیرضا هژبری‌نوبری

یعقوب محمدی‌فر

محمد مرتضایی

علیرضا خسروزاده

محمد اسماعیل اسمعیلی جلودار

داریوش اکبرزاده

سیروس نصرالله‌زاده

امید عودباشی

بهروز عمرانی

علیرضا انیسی

مشاوران علمی

مهدی رهبر

سید محمد بهشتی

سیداحمد محیط‌طباطبایی

محمدرضا کارگر

کامیار عبدی

محسن جاوری

زهره روح‌فر

هایده لاله

سونیا شیدرنگ

شاهرخ رزمجو

محمدحسین عزیزی‌خرانقی

یوسف حسن‌زاده

علی‌اکبر وحدتی

جواد حسین‌زاده ساداتی

حسین داودی

آرش میلانی‌نیا

اعضای تحریریه بین‌المللی

عباس علیزاده

مرجان مشکور

علی موسوی

نیما نظافتی

وستا سرخوش

فرانک بحرالعلومی

کریم علیزاده

محسن زیدی

طراح لوگو: نینا رضایی

تصویر روی جلد: گل نیلوفر آبی (TY.11)، تپه یحیی
تصویر پشت جلد: تیزه موستری ساخته‌شده از تراشه لوالوا، لایه مابین
پارینه سنگی میانی و پارینه‌سنگی جدید
کلیه حقوق این اثر برای موزه ملی ایران محفوظ است.

آدرس: تهران، خیابان امام‌خمینی، خیابان سی‌تیر، خیابان هنری

رولن، پلاک ۱، موزه ملی ایران.

کدپستی: ۱۱۳۶۹۱۷۱۱۱ تلفن: ۴ - ۶۶۷۰۲۰۶۲ - ۰۲۱

وبگاه موزه: www.irannationalmuseum.ir

وبگاه نشریه: <http://jinm.irannationalmuseum.ir>

پست الکترونیک نشریه: irannationalmuseumjournal@gmail.com

راهنمای نویسندگان

نویسندگان گرامی لطفاً مقالات خود را در دو فایل مستقل بارگذاری کنید. یک فایل شامل کل مقاله بدون مشخصات نویسندگان که به داوران ارسال خواهد شد و یک فایل Word شامل مشخصات نویسندگان و اطلاعات تماس و معرفی آنان که نزد نشریه محفوظ خواهد ماند.

- ترتیب و چیدمان مطالب در مقاله:

- عنوان مقاله، نام نویسنده یا نویسندگان، چکیده‌ی فارسی و انگلیسی (بین ۲۵۰ تا ۳۰۰ کلمه)، کلیدواژگان (بین ۵ تا ۸ واژه مرتبط با متن)، متن اصلی (درآمد، مواد و روش، یافته‌ها، بحث و نتیجه‌گیری، سپاسگزاری)، پی‌نوشت‌ها، کتاب‌شناسی، زیرنویس تصاویر.

- ذکر نام نویسنده یا نویسندگان (نویسنده مسئول مشخص شود)، عنوان، شماره تلفن، آدرس پستی و آدرس پست الکترونیک (E-mail) در صفحه نخست مقاله الزامی است.

- چکیده مقاله بایستی حاوی یافته‌های مهم و نتیجه پژوهش باشد و مؤلفین بایستی از کلی‌گویی و پرداختن به موارد حاشیه‌ای پرهیز کنند.

- کلیه جداول و نمودارها (در قالب ورد یا اکسل) جداگانه ارسال شود.

- تصاویر با پسوند JPG و وضوح ۳۰۰ dpi باشند و به صورت فایل‌های جداگانه ارسال شوند. حداکثر طول افقی تصاویر ۲۰ سانتی‌متر (برابر عرض دو ستون) باشد. در شماره‌گذاری فایل تصاویر از اعداد لاتین استفاده کنید. از ارسال تصاویر در فایل ورد پرهیز کنید.

- برای ارجاع به عکس، طرح و نقشه از واژه تصویر استفاده کنید. برای ارجاع به جداول و نمودارها نیز به ترتیب از واژه جدول و نمودار استفاده کنید.

- اسامی در تصاویر فارسی بوده و از ارسال نقشه یا تصویر با اسامی لاتین خودداری کنید.

- معادل لاتین اسامی و اصطلاحات به صورت پاورقی در همان صفحه آورده شود.

سیک ارجاع‌دهی بین‌المللی AAA: American Anthropological Association ارجاع کوتاه شامل نام خانوادگی نویسنده، سال نشر در صورت لزوم و شماره صفحه درون متن و رفرنس کامل در پایان مقاله

* لطفاً از آوردن منابع به صورت پانویس یا هر شکل دیگری خودداری فرمایید.

- ارجاع و منابع

- ارجاع به منابع فارسی و غیرفارسی در متن مقاله به شیوه زیر باشد:

(مجید زاده ۱۳۸۶) یا (Renfrew 1982)

* لطفاً در صورتی که منبع مورد اشاره لاتین است مثلاً (Mofidi 2012B: 133)، درون متن هم، در ارجاع کوتاه به صورت لاتین ارجاع داده شود و از فارسی کردن ارجاع درون متن مثلاً (مفیدی ۲۰۱۲: ۱۳۳) خودداری کنید. تنها مقالاتی که در اصل فارسی هستند یا به ترجمه فارسی آنها ارجاع می‌دهید را در فرمت ارجاع کوتاه فارسی بنویسید.

- در صورت لزوم شماره صفحه یا طرح و عکس را پس از نام نویسنده و سال انتشار ذکر کنید. در مواردی که از عکس، شکل و یا طرح منتشرشده‌ای استفاده می‌کنید در انتهای زیرنویس و در داخل پرانتز نام منبع، سال انتشار و شماره صفحه را ذکر کنید.

در کتاب‌شناسی یا کتاب‌نامه، منابع را به ترتیب حروف الفبا (نام نویسنده نخست) ذکر کنید. ترتیب آن به صورت نام فامیلی، نام، سال انتشار، نام مقاله، نام مجله، شماره صفحات و در کتاب، پس از عنوان کتاب، محل نشر و سپس نام ناشر.

- مقاله در مجله

امیرلو، عنایت‌اله

۱۳۶۵ "نگاهی به فرهنگ‌های کهن سنگی ایران"، *باستان‌شناسی و تاریخ*، شماره ۱، تهران، مرکز نشر دانشگاهی، صص ۳۰-۱۳.

- مقاله در مجموعه مقالات

آذرنوش، مسعود

۱۳۵۴ "کاوش‌های گورستان محوطه سنگ شیر"، *گزارش‌های سومین مجمع سالانه کاوش‌ها و پژوهش‌های باستان‌شناسی در ایران، آبان ماه ۱۳۵۳*، به کوشش فیروز باقرزاده، تهران، مرکز باستان‌شناسی ایران، صص. ۷۲-۵۱.

- کتاب

مجیدزاده، یوسف

۱۳۸۶ *تاریخ و تمدن/یلام*، تهران، مرکز نشر دانشگاهی.

- ترجمه کتاب

کلایس، ولفرام و پتر کالمایر

۱۳۸۵ *بیستون: کاوش‌ها و تحقیقات سال‌های ۱۹۶۷-۱۹۶۳*، ترجمه فرامرز نجد سمیعی، تهران، اداره کل امور فرهنگی، سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری

Abdi, K.

2003 "The Early Development of Pastoralism in the Central Zagros Mountains", *Journal of World Prehistory*, Vol. 17, No. 4: 395-448.

Wright, H. T.m

1994 "Prestate Political Formations", In *Chiefdoms and Early States in the Near East: Organizational Dynamics of Complexity*, G. Stein and M. S. Rothman (eds.), 67-84, Madison: Prehistory Press.

Azarnoush, M.

1994 *The Sasanian Manor House at Hajiabad, Iran*, Firenze, Le Lettere, Monografie di Mesopotamia.

فهرست مطالب

- نگاهی نو بر فناوری و گونه‌شناسی دست‌تراش‌های پارینه‌سنگی غار خر در بیستون، مجموعه موزه ملی ایران و دانشگاه
مونترال ۵
سونیا شیدرنگ
- مطالعه بقایای استخوانی جانوری مکشوفه از کاوش‌های تپه قصر دشت- فارس ۲۷
ساناز بیضائی‌دوست، مرجان مشکور، آزاده محاسب و محمدتقی عطائی
- تدفین شماره ۱۲ در چلو: گور بانویی نجیب‌زاده از تمدن خراسان بزرگ ۴۵
علی‌اکبر وحدتی، رافائله بیشونه، روبرتو دن، ماری-کلود ترموی
- بازسازی چرخه استحصال، تولید، توزیع و مصرف اشیاء فلزی در هفت تپه برای درک زندگی روزمره ساکنان شهر ۶۵
بابک رفیعی علوی
- خراج یا مالیات؛ شواهدی جدید از ساختار اقتصاد سیاسی ایران در دوره آغاز ایلامی بر اساس بازخوانی گل‌نبشته آغاز ایلامی
TY.11 تپه یحیی موجود در موزه ملی ایران ۸۳
سحر یزدانی و روح‌الله یوسفی زشک
- گونه‌شناسی و مقایسه تطبیقی سفال‌های گورستان قیطریه: بازنگری مجموعه موجود در موزه ملی ایران ۹۳
شراره فرخ‌نیا
- ترجمه پسوندها hi در کتیبه لوح فهرست اهداء کنندگان گوسفند از بسطام در موزه ملی ایران ۱۲۹
مریم دارا
- یک تعویذ مصری در موزه ملی ایران ۱۳۵
کامیار عبدی
- مجسمه‌های پارسی (؟) در پرستشگاه‌های آپولو در قبرس ۱۴۳
فرزاد عابدی
- الگوی استقراری دشت نیشابور در دوره ساسانی ۱۶۱
میثم لباف خانیکی
- سکه بیزانسی یافت‌شده از کهنه‌تپه‌سی در شمال غرب ایران ۱۸۷
علی زلقی و سپیده مازیار
- مطالعات آزمایشگاهی بر روی ظروف موسوم به «فقاع» در موزه ملی ایران ۱۹۳
فرانک بحرالعلومی، لیلا خاموشی و ایرج بهشتی
- بازنگری محل انتساب هفت قطعه کاشی زرین‌فام در موزه ملی ایران؛ اطلاعات باستان‌شناختی تازه‌ای از دشت لار تهران ۲۱۱
محمد سپهر سیری و سعید امیرحاجلو

سخن آغازین

یکی از وظایف موزه‌ها طبق تعریف ایکوم پژوهش آثار موزه‌ای است. موزه ملی ایران با بیش از سه میلیون شی و مواد فرهنگی حاصل از کاوش‌ها و بررسی‌های باستان‌شناسی یکی از غنی‌ترین مراکز پژوهشی باستان‌شناسی ایران است که از زمان تاسیس آن تاکنون میزبان پژوهشگران بسیاری بوده و هست. انتشار نتایج این پژوهش‌ها که بخش زیادی از زمان و توان همکاران مجموعه را به خود اختصاص می‌دهد از اهداف موزه بوده و گامی در آشنایی و فهم بهتر فرهنگ‌های جوامع گذشته این سرزمین است.

انتشار مجله موزه ملی ایران همزمان با هفته موزه‌ها در اردیبهشت‌ماه سال ۱۴۰۰ خورشیدی رخدادی ارزشمند و آرزویی است که در چند دهه اخیر از سوی همکاران به شیوه‌های مختلف پیگیری شده است که این تلاش‌ها را می‌توان در انتشار «مجموعه مقالات موزه ملی ایران» در سال ۱۳۸۴، فصلنامه «باستان‌شناسی» مشترک با جهاد دانشگاهی دانشگاه تهران در سال‌های ۱۳۸۶-۱۳۸۴ و نیز «باستان‌شناسی ایران» مشترک با وهشت مینا در سال‌های ۱۳۹۲-۱۳۸۹ مشاهده کرد. علاوه بر این همزمان با گشایش موزه ملی ایران نظامنامه آن در اسفندماه ۱۲۹۵ منتشر شد که نخستین انتشارات موزه بود که بعدها پس از گشایش موزه ایران باستان با انتشار «راهنمای اجمالی موزه ایران باستان» در سال ۱۳۲۶ و چندین کتاب راهنمای دیگر ادامه یافت. اما متأسفانه موزه هیچگاه نتوانست مجله‌ای را به‌طور مستقل پایه‌گذاری و منتشر کند. در نتیجه در مقایسه با هم‌تایان خارجی از جمله موزه متروپولیتن، موزه بریتانیا یا موزه لوور، که هر کدام دهه‌ها از عمر نشریات تخصصی‌شان می‌گذرد، مجله مستقل موزه ملی ایران بسیار دیر شکل گرفت و منتشر شد.

با شکل‌گیری چارت جدید موزه و ایجاد معاونت امور فرهنگی و تشکیل واحد مستقلی به نام گروه پژوهش که از فروردین‌ماه سال ۱۳۹۶ خورشیدی ارائه خدمات پژوهشی به پژوهشگران و دانشجویان را به شکلی نوین و هدفمند پیگیری می‌کند، ایجاد فضایی برای انتشار نتایج این پژوهش‌ها بسیار ضروری می‌نمود. لذا موزه از سال ۱۳۹۷ اقدامات اجرایی برای کسب مجوز انتشار مجله موزه ملی ایران را آغاز کرد که در سال ۱۳۹۹ با کسب مجوز از وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی به نتیجه رسید.

مجله موزه ملی ایران به صورت دو فصلنامه و به دو زبان فارسی و انگلیسی منتشر خواهد شد و محورهای اصلی موردنظر آن مقالاتی با محوریت باستان‌شناسی، موزه‌داری، مرمت و مباحث نظری مرتبط با آنها است که عمدتاً بر اساس نتایج پژوهش‌های انجام شده بر مجموعه آثار موجود در موزه ملی ایران یا سایر موزه‌های کشور و جهان باشد و گزارش‌های میدانی باستان‌شناسی در اولویت دوم این نشریه خواهند بود. رویکرد مجله طبق قوانین وزارت علوم برای نشریات پژوهشی است و تمامی فعالیت‌های آن تنها در سامانه نشریه به آدرس <http://jinm.irannationalmuseum.ir> انجام خواهد شد.

در خاتمه از گروه پژوهش و معاونت فرهنگی موزه که پیگیری‌های اداری و فنی لازم را برای اخذ مجوز و نیز شکل‌دهی سامانه نشریه به انجام رساندند، بسیار سپاسگزاریم. امیدواریم این نهال نوپا تداوم تلاش‌های پیشین و نتیجه‌بخش آرزوهای پژوهشی دیرین همکارانمان در موزه ملی ایران باشد و با همت و اراده جمعی راه خود را باز یابد و ریشه بدواند و به ثمر نشیند. افتخار داریم که در برپایی این نهال پژوهشی سهمی داشته‌ایم و پشتیبان و حامی همکارانمان در کاشتن این نهال ارزشمند بوده‌ایم.

مدیر مسئول

جبرئیل نوکنده

رئیس کل موزه ملی ایران

سر دبیر

یعقوب محمدی‌فر

رئیس دانشگاه بوعلی سینا همدان



Byzantine Coin from Kohne Tepesi, Northwestern Iran

Ali Zallaghi & Sepideh Maziar

Abstract

Based on the archaeological evidence, our understanding of the Seljuqs' political and military interaction with the Byzantines in the northern regions of the Araxes River and Anatolia is scarce. In 2007, a Byzantine gold coin belonging to Constantine X (1059-1067) was found in the northeastern part of Kohne Tepesi, completely similar to the newly discovered coins from Qale Bakhtak Leylan in the southeast of Lake Urmia. Historical evidence points to political and military conflicts between the Seljuq rulers and the Byzantines rather than a strong political-economic relationship. These wars reached a turning point during the reign of Alp Arslan when he added the northern areas of the Araxes river and Anatolia to the Seljuq Empire. This paper, describing these findings, tries to address the following questions: How can we interpret the Byzantine gold coins found in northwestern Iran? Were these coins the result of the arrival of the Byzantines in Northwestern Iran? Or because of the Seljuk's long struggles and conflicts with the Byzantines, it arrived in this region as war-booty?

Based on the current limited archaeological evidence, it can be hypothesized that Byzantine gold coins in northwestern Iran may designate a war-booty brought from Byzantine dominated areas into the Seljuq political domination areas. However, the verification of this hypothesis requires more archaeological evidence. Hence, this article, describing this new finding, hopes to contribute to this area's studies in the given period by raising more questions for future scholarships.

Keywords: Seljuq, Kohne Tepesi, Byzantines, Constantine X.

<https://doi.org/10.6084/m9.figshare.14754276>

© 2020 Iran National Museum. All rights reserved

سکه بیزانسی یافت‌شده از کهنه‌تپه‌سی در شمال غرب ایران

علی زلقی* و سپیده مازیار**

چکیده

درک و دانش ما از کنش‌ها و برهم‌کنش‌های سیاسی و کشمکش‌های نظامی سلجوقیان با بیزانسی‌ها در مناطق شمالی رود ارس و آناتولی و به‌طور کلی شمال غرب ایران، بر اساس مدارک باستان‌شناختی بسیار اندک است. در سال ۱۳۸۶ در بخش شمال شرقی کهنه تپه‌سی یک سکه طلای بیزانسی مربوط به کنستانتین دهم دوکاس (۱۰۶۷-۱۰۵۹ میلادی) به‌دست آمد که کاملاً مشابه نمونه‌های به‌دست‌آمده از قلعه بختک لیلان در جنوب شرقی دریاچه ارومیه است. بر اساس مدارک تاریخی موجود، بیشتر شاهد کشمکش‌های سیاسی و نزاع‌های نظامی پی‌درپی شاهان سلجوقی با بیزانسی‌ها هستیم تا یک روابط سیاسی-اقتصادی محکم و استوار. این جنگ‌ها در دوره فرمانروایی آلپ ارسلان سلجوقی به اوج خود رسید و باعث شکست بیزانسی‌ها و افزودن بسیاری از مناطق شمالی رود ارس و آناتولی به قلمرو سلجوقیان و فرمانروایی آنها بر این مناطق شد. علاوه بر معرفی، توصیف، و چگونگی کشف این سکه، یکی از سئوال‌های کلیدی این مقاله این است که سکه‌های یافت‌شده بیزانسی در شمال غرب ایران را چگونه می‌توان تفسیر کرد؟ آیا این سکه‌ها در نتیجه ورود بیزانسی‌ها به شمال غرب ایران بوده است؟ یا اینکه در نتیجه کشمکش‌های طولانی مدت سلجوقیان با بیزانسی‌ها به‌عنوان غنیمت وارد این منطقه شده است؟ هرچند تجزیه و تحلیل نهایی در این مورد را بایستی به یافتن مدارک باستان‌شناختی بیشتری از این بازه زمانی موکول کرد، اما در این مقاله سعی شده تا با روش تطبیقی-تحلیلی به پرسش‌های این پژوهش پاسخ داده شود.

واژگان کلیدی: کهنه تپه‌سی، بیزانسی، کنستانتین دهم، دوره سلجوقی.

* دانشجوی دکترا دانشگاه گوتنبرگ ماینز آلمان zallaghiali@gmail.com

** عضو هیئت علمی دانشگاه گوتنبرگ فرانکفورت آلمان sepidehmaziar@gmail.com

مقدمه

در پیرامون تپه شرایط بسیار مناسبی را برای کشاورزی و دامداری به وجود آورده است. پل‌های باستانی خداآفرین در فاصله حدود ۵ کیلومتری شرق آن قرار دارند. این پل‌ها و به‌طور کلی منطقه خداآفرین نقش بسیار مهمی در مبادلات اقتصادی-تجاری و کشمکش‌های نظامی و سیاسی حاکمان دو طرف ساحل رودخانه ارس بازی می‌کرده است.

با توجه به اینکه تنها، لایه‌های استقرار دوره مفرغ قدیم، اشکانی، و گورهای مربوط به دوران معاصر از این محوطه شناسایی شده بود، کشف سکه‌ای با کتیبه‌ای یونانی در حاشیه شمال‌شرقی محوطه بسیار عجیب و دور از انتظار بود و پرسش‌های بسیاری را برانگیخت: آیا با وجود کاوش گسترده در تمامی بخش‌های تپه، احتمال دارد همچنان آثار و بقایای دوره‌ای که متعلق به بستر اصلی این سکه باشد مورد کاوش قرار نگرفته باشد؟ آیا بستر اصلی این سکه این محوطه بوده یا از حفاری‌های قاچاق در محوطه‌ای دیگر به دست آمده و بر حسب اتفاق بر روی این محوطه افتاده است؟ اگر بستر اصلی این سکه را همین محوطه یا جایی در نزدیکی همین محوطه بدانیم، این سکه چه اطلاعاتی می‌تواند در اختیار باستان‌شناسان و مورخان قرار دهد؟

با توجه به گمانه‌زنی‌های متعدد در جهات مختلف تپه و انجام بررسی ژئوفیزیک گسترده در کل محوطه، می‌توان گفت که بخش‌های شمالی و شمال‌شرقی دارای نهشته‌های طبیعی بوده است. یافته‌های شناسایی شده از تمامی این گمانه‌ها با دوره‌های شناسایی شده در بخش مرکزی تپه همخوانی داشته و در هیچ‌کدام از آنها دوره متفاوت دیگری شناسایی نشد. همچنین محدوده‌ای که این سکه به دست آمده به دقت مورد بررسی باستان‌شناختی قرار گرفت. این محدوده کاملاً بخشی از بستر طبیعی است که سال‌های متوالی در آن کشاورزی می‌شود و هیچ داده فرهنگی؛ چه مربوط به بازه زمانی این سکه و چه مربوط به دوره‌ای دیگر، از آن به دست نیامده است. از دیگر کاوش‌های انجام شده در این منطقه هیچ گزارشی از وجود سکه‌ای مشابه یا مواد فرهنگی دیگری مربوط به امپراطوری بیزانس (امپراطوری روم شرقی) یا سلجوقیان منتشر نشده است. هرچند بررسی باستان‌شناسی انجام شده در این حوضه، نشان می‌دهد که این منطقه در سده‌های شش و هفت هجری تا دوره صفویه و قاجار مسکونی بوده است و شواهدی از سفال‌های دوره سلجوقی بر روی برخی از محوطه‌های محدوده بررسی، شناسایی شده است (مازیار و زلقی ۱۳۹۶). بر این اساس، شاید بتوان با قطعیت گفت که این سکه در بستر اصلی خود قرار ندارد. اما به هر روی، به احتمال بسیار زیاد، متعلق به این منطقه، یعنی دشت

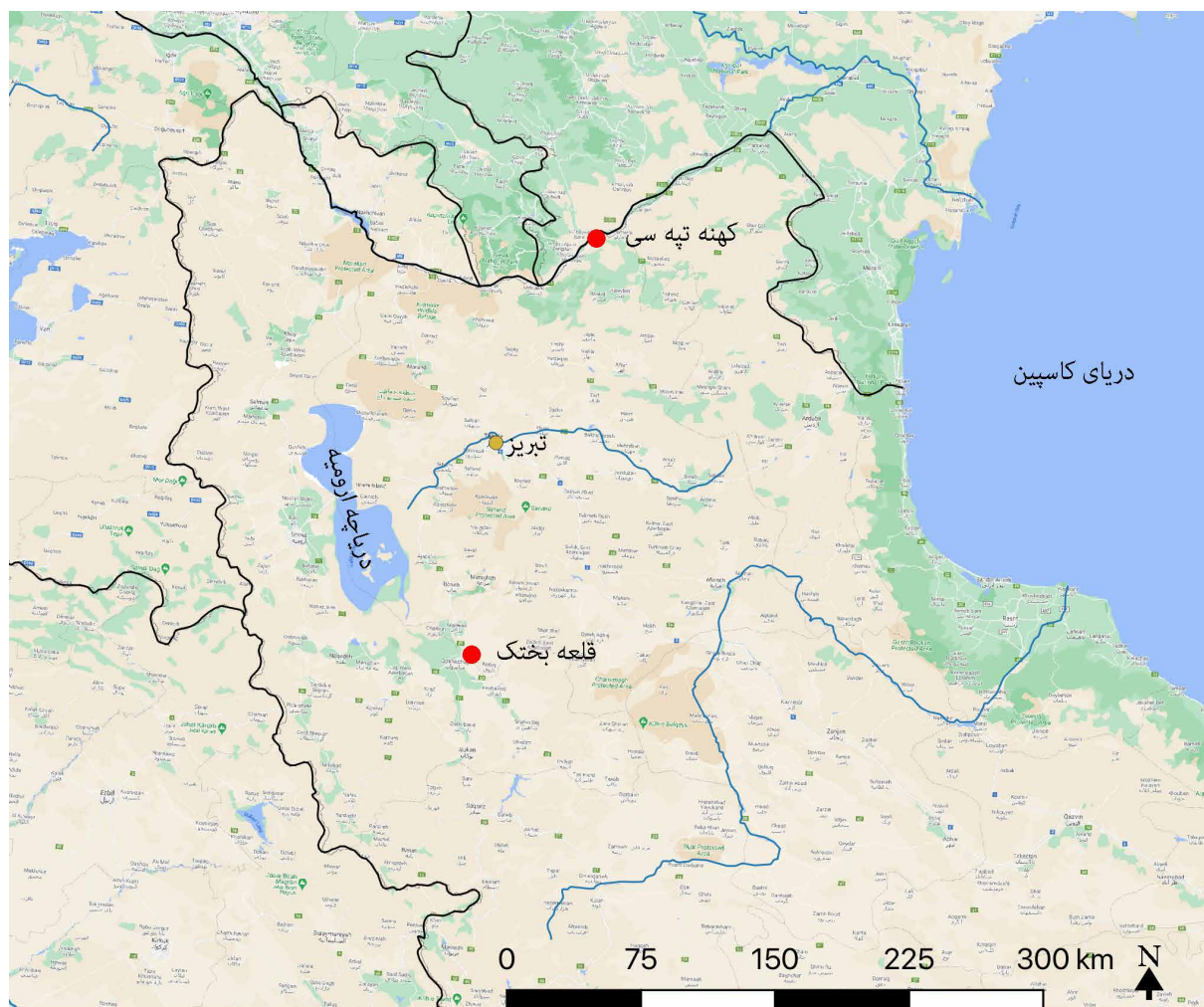
تاکنون مدارک باستان‌شناختی اندکی از دوره سلجوقی در آذربایجان ایران معرفی و مورد بحث قرار گرفته تا بتوان از آن طریق درک روشن‌تری از روابط سیاسی-اجتماعی این حوزه با مناطق شمالی رود ارس و آناطولی به دست آورد. بیشتر اطلاعات بر پایه منابع مکتوب و تاریخی استوار است. در بین سال‌های ۱۳۸۷-۱۳۸۶ خورشیدی کهنه تپه‌سی طی دو فصل مورد کاوش باستان‌شناسی قرار گرفت. کاوش‌های باستان‌شناختی کهنه تپه‌سی نشان می‌دهد که این تپه در طول دوره مفرغ قدیم، اشکانی مسکونی بوده و در دوره معاصر از آن به عنوان گورستان استفاده می‌شده است. متأسفانه به دلیل محدودیت شواهد موجود، تاریخ دقیق این گورها مشخص نیست.

در سال ۱۳۸۶ در حین فصل اول کاوش کهنه تپه‌سی، در بخش شمال‌شرقی تپه بر روی زمین‌های کشاورزی یک سکه طلا مربوط به کنستانتین دهم به دست آمد^۱. این سکه هم اکنون در موزه آذربایجان شهر تبریز نگهداری می‌شود. در کاوش‌های باستان‌شناختی کهنه تپه‌سی هیچ شواهدی از وجود استقرار و مواد فرهنگی مربوط به این دوره مشاهده نشده است. علاوه بر این در تپه‌های مجاور هم هیچ شواهدی از وجود استقرار مربوط به دوره سلجوقی گزارش نشده است. با توجه به کشاورزی‌های انجام شده در این بخش به یقین می‌توان گفت که این سکه در بافت اصلی خود نبوده است. از این روی، ابهامات بسیاری در خصوص وجود این شی در این محوطه وجود دارد و در خصوص بافت اصلی آن نمی‌توان با قطعیت سخن گفت. شاید با نگاهی به بستر تاریخی-فرهنگی این سکه، بتوانیم به درک کلی از ماهیت و چرایی وجود آن در این محوطه دست یابیم.

موقعیت کهنه تپه‌سی و بستر باستان‌شناختی سکه مکشوفه

کهنه تپه‌سی در استان آذربایجان شرقی، در منطقه خداآفرین قرار دارد. این محوطه با شروع فعالیت‌های نجات‌بخشی حوزه سد خداآفرین در سال ۱۳۸۶ مورد کاوش قرار گرفت. طول تپه ۷۷ متر و عرض آن ۴۴ متر است و در بین دو روستای مفروضلو در غرب و روستای شجاعیلو در شرق قرار گرفته است. این دو روستا به دلیل آب‌گرفتگی سد خداآفرین کاملاً متروک و ساکنان آن به شهرک جانانلو منتقل شده‌اند. رودخانه ارس از بخش شمالی این تپه و با فاصله کمی از آن عبور می‌کند و در بخش غربی آن رودخانه فصلی کلیبرچای در جریان است (تصویر ۱ و ۲). تراس‌های آبرفتی به وجود آمده

۱. این سکه توسط خانم‌ها اکرم مصطفی‌نژاد و سپیده مازیار در حین بررسی‌های زمین‌شناسی پیرامون تپه به دست آمد، که در اینجا از خانم مصطفی نژاد کمال تشکر را داریم.



تصویر ۱. موقعیت جغرافیایی کهنه تپه‌سی و قلعه بختک در شمال‌غرب ایران که سکه‌های بیزانسی پیدا شده است



تصویر ۲. کهنه تپه‌سی در، بخش شمالی رودخانه ارس به خوبی قابل مشاهده است. محدوده قرمز رنگ محل کشف سکه است

نمونه‌های به‌دست‌آمده از قلعه بختک لیلان است (تصویر ۴)، که برای درک دقیق‌تر بستر باستان‌شناختی سکه‌های بیزانسی در شمال‌غرب ایران در ادامه به آن پرداخته‌ایم.

سکه‌های بیزانسی به‌دست‌آمده از قلعه بختک لیلان

اخیرا در حین پروژه ساماندهی و مرمت قلعه بختک لیلان، در جنوب‌شرقی دریاچه ارومیه، ۲۳ سکه طلای بیزانسی از این محوطه به‌دست آمده است (کاظمی‌نژد اصل و دیگران ۱۳۹۸). شواهد باستان‌شناختی موجود نشان می‌دهد که قلعه بختک لیلان احتمالا قلعه‌ای دفاعی و مسکونی متعلق به دوران اشکانی-ساسانی است که در دوران اسلامی نیز مورد استفاده قرار گرفته است.^۲ همگی این سکه‌ها در یک ظرف سفالی «گلایه‌شکل» بر روی سطح فوقانی دیواره ضلع غربی قلعه به‌دست آمده است. اینکه این سکه‌ها در جای اصلی خود به‌دست آمده‌اند یا خیر پرسش مهمی است که نیاز به کاوش روشمند در این بخش از محوطه دارد و در حال حاضر نمی‌توان به آن پاسخ گفت.^۳ از طرفی دیگر محل کشف آنها

۲. برای اطلاعات بیشتر در این زمینه بنگرید به کاظمی‌نژد اصل و دیگران ۱۳۹۸: ۲۳۰۰-۲۲۹۴. همچنین اخیرا سرور عبدی در پایان‌نامه فوق‌لیسانس خود سفال‌های به‌دست‌آمده از قلعه بختک لیلان را مورد مطالعه و بررسی قرار داده است. هرچند از وجود سفال‌های متعلق به دوره اسلامی در این محوطه صحبت شده؛ اما بازه زمانی دقیق آنها مورد بحث قرار نگرفته است و تمرکز مقاله بیشتر بر روی سفال‌های اشکانی و ساسانی به‌دست‌آمده از این محوطه است.

۳. نتایج نهایی این پروژه هنوز منتشر نشده است. مطمئنا تاریخ‌نگاری این ظرف گلایه‌شکل در انتشارات بعدی و اینکه آیا این ظرف مربوط به بازه زمانی سکه‌های بیزانسی است یا نه، می‌تواند به فهم ما از بستر باستان‌شناختی این سکه‌ها کمک کند. به هر روی امیدواریم در انتشارات و کاوش‌های آتی اطلاعات دقیق‌تری از ماهیت و نقش محوطه قلعه بختک در دوره اسلامی به‌خصوص دوره سلجوقی منتشر شود.

خداآفرین در حوضه جنوبی رود ارس است. در ادامه با نگاهی دقیق‌تر به سکه یافت‌شده سعی خواهیم کرد به زوایای دیگر این یافته بپردازیم.

توصیف سکه

این سکه از جنس طلا و به شکل ورقه‌ای نازک است که بر روی دو سمت آن تصاویر و کتیبه‌ای حکاکی شده است. روی سکه (IhS XIS REX REGNANTInM) حضرت مسیح با هاله‌ای از نور بر دور سر آن را نشان می‌دهد که بر تخت نشسته و بر بازوی راست خود تکیه زده است. ایشان ردایی بلند بر تن داشته و دست راست خود را به نشانه برکت بالا برده و در دست چپ کتاب مقدس انجیل دارد. در نمونه‌های مشابه حضرت مسیح با ریشی بلند نشان داده شده که در نمونه کهنه تپه‌سی به دلیل فرسایش سکه صورت حضرت مسیح صاف شده است. پشت سکه (KWN RACL' O) DOVKAC تصویر کنستانتین دهم با ریش بلند را نشان می‌دهد که بر روی یک چهارپایه ایستاده است. او لباسی بلند مربعی‌شکلی (loros) بر تن و تاج شاهی بر سر دارد. در دست سمت راستش درفش و در دست سمت چپش یک گوی و احتمالا گل اقاکیا را نگه داشته است. در حاشیه دو طرف سکه دو ردیف دایره مدور وجود دارد (تصویر ۳). بر اساس نقوش و کتیبه‌های حکاکی‌شده در دو سمت سکه و مقایسه آن با مجموعه‌های دیگر با قطعیت می‌توان گفت این سکه، از نوع سکه‌های رایج کنستانتین دهم (۲۵ دسامبر ۱۰۵۹ تا می ۱۰۶۷ میلادی) همزمان با اوایل دوره سلجوقیان است و از نوع سکه‌های هیستامینا بوده که عیار آنها غالبا ۲۴ است (Sear 1987: 360). براساس انتشارات موجود این سکه کاملا مشابه



تصویر ۳. سکه کنستانتین دهم از کهنه تپه‌سی، تصویر راست روی سکه، تصویر چپ پشت سکه



تصویر ۴. سکه کنستانتین دهم از قلعه بختک لیلان، تصویر راست روی سکه، تصویر چپ پشت سکه، تصویر از کاظمی‌نژاد اصل و دیگران ۱۳۹۸: ۲۳۰۴.

آورد و بالعکس بیشتر منابع حکایت از کشمکش‌های سیاسی-نظامی گسترده بین سلجوقیان و بیزانسی‌ها دارند. سلجوقیان در ابتدای فرمانروایی خود نه تنها به دنبال تثبیت قدرت خود در منطقه آذربایجان بودند بلکه از منابع تاریخی به‌خوبی می‌توان نتیجه گرفت که منطقه آذربایجان ایران، یکی از پایگاه‌های نظامی مهم و اصلی سلجوقیان برای گسترش و توسعه نفوذ به آناتولی و مناطق شمالی رود ارس به شمار می‌رفته است (قره قشلاق و امامی خویی ۱۳۹۱: ۱۵۴-۱۵۶). اگرچه کنستانتین دهم توانست قدرت و نفوذ خود را در مناطق غربی دریاچه وان تثبیت کند، اما این سلجوقیان بودند که در زمان سلطان طغرل بسیاری از مناطق شمالی رود ارس را به مرور زمان تصرف کردند. هرچند در نهایت این آلپ‌ارسلان بود که در نتیجه این پیشروی‌ها و تضعیف بیزانسی‌ها در سال ۱۰۶۴ میلادی شهر آنی پایتخت ارمنستان را تصرف و به تسلط بیزانسی‌ها بر ارمنستان پایان داد (Angold 1997: 40-42). استراتژی نظامی رومانوس چهارم که سکه‌های آن در قلعه بختک لیلان به‌دست آمده است متفاوت‌تر از کنستانتین دهم بود. او تصمیم گرفت به‌جای اینکه منتظر پیشروی‌های ترکان سلجوقی به مناطق غربی دریاچه وان شود، با آنها در نقطه اصلی ورود به خاک بیزانس درگیر شود و آنها را شکست دهد، غافل از اینکه آلپ ارسلان سلجوقی در حال آماده‌سازی خود در منطقه ملازگرد است و سپس در تابستان ۱۰۷۱ میلادی نبردی سنگین در این بخش اتفاق می‌افتد که در منابع به‌عنوان «نبرد ملازگرد» معروف است و منجر به شکست بیزانسی‌ها در این منطقه و تثبیت قدرت سلجوقیان بر آناتولی و مناطق شمالی رود ارس شد (Angold 1997: 45-48).

از طرف دیگر، مطمئناً رودخانه ارس و منطقه خداآفرین یکی از مناطق مهم در کشمکش‌های سیاسی و نظامی میان سلجوقیان و بیزانسی‌ها به‌شمار می‌رفته است. سکه یافت‌شده

در لایه‌های سطحی محوطه (تنها ۳۵ سانتی‌متر زیر سطح فعلی محوطه) بسیار جالب توجه است (کاظمی‌نژاد اصل و دیگران ۱۳۹۸: ۲۳۰۳). البته با توجه به توصیفات ارائه‌شده در گزارش به نظر می‌رسد سطح محوطه تخریب شده است. از این روی، یافتن زمان استفاده از این سکه‌ها و شناسایی بافت و بستر قرارگیری آنها در این محوطه نیاز به کاوش‌های دقیق‌تر دارد. سکه‌های شناسایی‌شده در این محوطه مربوط به کنستانتین دهم دوکاس (۱۰۶۷-۱۰۵۹ میلادی)، و رومانوس چهارم دیوژن (۱۰۷۱-۱۰۶۸ میلادی) امپراتور بیزانس است (کاظمی‌نژاد اصل و دیگران ۱۳۹۸: ۲۳۰۶-۲۳۰۳). اینکه چه تعداد از این سکه‌ها مربوط به کنستانتین دهم و چه تعداد از آنها مربوط به رومانوس چهارم است، در مقاله مشخص نشده است. فرضیه‌های متفاوتی در خصوص چرایی وجود این سکه‌ها در این محوطه و کهنه‌تپه‌سی می‌توان مطرح کرد که در ادامه به آن می‌پردازیم.

بستر تاریخی-فرهنگی سکه‌های بیزانسی در شمال غرب ایران

تاریخ سکه‌های به‌دست‌آمده از کهنه‌تپه‌سی و قلعه بختک لیلان دقیقاً همزمان با اوج کشمکش‌های سیاسی و نظامی سلجوقیان با بیزانسی‌ها است. پرسشی کلیدی که در اینجا وجود دارد این است که وجود سکه‌های بیزانسی در دو محوطه کهنه‌تپه‌سی و قلعه بختک لیلان را چگونه می‌توان تفسیر کرد؟ مشخص نیست که آیا این سکه‌ها غنایم جنگی هستند که از حمله ترکان سلجوقی به مناطق شمالی رود ارس و آناتولی که تحت سلطه بیزانسی‌ها بوده‌اند برجای مانده‌اند، یا اینکه حاصل ورود بیزانسی‌ها به منطقه شمال‌غرب ایران و یا تجارت بین منطقه‌ای در این منطقه هستند.

در منابع مکتوب به‌ندرت می‌توان شواهدی از حضور سیاسی و اقتصادی بیزانسی‌ها در شمال‌غرب ایران به‌دست

متاسفانه در حال حاضر به دلیل اندک بودن مدارک موجود نمی‌توان در خصوص ساز و کارهای سیاسی-نظامی و روابط بین منطقه‌ای میان سلجوقیان و بیزانسی‌ها براساس شواهد و مدارک باستان‌شناختی فرضیه‌پردازی‌های بیشتری کرد. اما جمع‌آوری همین داده‌های اندک از بخش‌های مختلف شمال غرب ایران، می‌تواند در آینده منجر به فهم عمیق‌تر و یافتن تکه‌های گمشده بیشتری در تاریخ این دوره و منطقه شود.

منابع

کاظمی‌نژاد اصل، حسن؛ علی صدراپی، جواد ژاله اقدام، محمد رحمت‌پور ۱۳۹۸ "بررسی سکه‌های عصر بیزانس مکشوفه از قلعه بختک لیلان"، مجموعه مقالات نخستین کنفرانس ملی دو سالانه باستان‌شناسی و تاریخ هنر/ایران، صص. ۲۳۰۹-۲۲۹۳.

طالعی قره قشلاق، عزیز و محمدتقی امامی خوبی ۱۳۹۱ "نقش آذربایجان در فتح آناتولی توسط سلجوقیان (با تأکید بر فعالیت‌های ترکمنان غازی)"، تاریخ/ایران، شماره ۵ / ۷۰، صص. ۱۶۲ - ۱۳۷.

عبدی، سرور ۱۳۹۳ "مطالعه و مقایسه سفال‌های قلعه بختک لیلان با مناطق همجوار (تخت سلیمان، قلعه ضحاک)"، باستان‌شناسی/ایران، شماره ۷، صص. ۳۳ - ۲۸.

مازیار، سپیده و علی زلفی ۱۳۹۶ "گرانه‌های جنوبی رود ارس در گذر زمان با نگاهی بر پراکنش فضایی و زمانی استقرارها"، مجله اثر، شماره ۷۹، صص. ۷۴-۶۱.

References

- Maziar, S.
in press "Communication Conduits; Araxes river basin and its tributaries in the prehistory", In *The Araxes River in Late Pre-history: Bridge or Border*, Varia Anatolica, in press (2022).
- Angold, M.
1988 *The Byzantine Empire, 1025-1204: a political history*. Longman.
- Sear, D.
1987 *Byzantine coins and their values*. Spink Books.

در کهنه تپه‌سی شاید نشانی از اهمیت منطقه خداآفرین به‌عنوان یک کریدور مرزی و ارتباطی با مناطق شمالی رود ارس در دوره سلجوقی بوده است. چراکه یکی از پل‌های خداآفرین هم مربوط به دوره سلجوقی است. شواهد موجود از دوره‌های پیش‌ازتاریخی این منطقه نشان داده است که رودخانه ارس در بسیاری از فصول سال در بخش‌هایی خاص قابل عبور و مرور بوده است (مازیار و زلفی ۱۳۹۶). با بررسی مسیرهای توصیف‌شده در متون تاریخی و جغرافیای تاریخی این منطقه، و سفرنامه‌ها حتی می‌توان نشانی از گذرگاه‌های مشخصی یافت که در دوره‌های مختلف مورد استفاده بوده است. برخی از آنها امروزه نیز محل گذر بین مرزی میان ایران و کشورهای حوضه شمالی رود ارس هستند و برخی کارکرد خود را از دست داده‌اند (Maziar in press).

همانطور که اشاره شد، شواهد باستان‌شناختی منتشر شده نشان می‌دهد که ساختار اصلی به‌جای‌مانده و اوج استفاده از قلعه بختک مربوط به دوره اشکانی و ساسانی بوده است و به‌نظر می‌رسد در دوره اسلامی نیز از آن استفاده شده است، هرچند گستردگی و وسعت دقیق آثار به‌دست‌آمده از قلعه بختک در دوره اسلامی به‌ویژه در بازه زمانی سکه‌های به‌دست آمده و بستر باستان‌شناختی آنها هنوز به‌طور دقیق نامشخص است، اما با توجه به شواهد و مدارک موجود به نظر نمی‌رسد که سکه‌های به‌دست‌آمده از قلعه بختک در نتیجه حضور سیاسی و روابط اقتصادی سلجوقیان با بیزانسی‌ها بوده است. بلکه همانطور که اشاره شد بیشتر می‌توان آنها را در نتیجه کشمکش‌های سیاسی-نظامی قلمداد کرد. چراکه سکه‌های به‌دست‌آمده از قلعه بختک به‌خصوص سکه‌های رومانوس چهارم دقیقاً متعلق به فرمانروایی است که در نبرد ملازگرد از آلپ ارسلان سلجوقی شکست می‌خورد. از این‌رو، باتوجه به کشمکش‌های نظامی طولانی مدت بین سلجوقیان و بیزانسی‌ها می‌توان وجود سکه‌های بیزانسی در شمال غرب، حداقل سکه به‌دست آمده از کهنه تپه‌سی را به‌عنوان غنیمت نیز در نظر گرفت که از آناتولی و مناطق شمالی رود ارس به آذربایجان ایران آورده شده است.

Contents

A Typo-technological Analysis of Lithic Assemblages from Ghar-e Khar Cave, Bisotun, Collections of Iran National Museum and Montreal University.....	5
<i>Sonia Shidrang</i>	
Study of Faunal Remains from Excavations of Tappeh Qasrdasht - Fars.....	27
<i>Sanaz Beizae Doost, Marjan Mashkour, Azadeh Mohaseb, Mohammad Taqi Atayi</i>	
Grave 12 at Chalow: The Burial of a Lady of the “Greater Khorasan Civilization”	45
<i>Ali A. Vahdati, Raffaele Biscione, Roberto Dan, Marie-Claude Trémouille</i>	
Acquisition, Production, Consumption, and Discard: Reconstruction of Operational Chain of Haft Tappeh Metal Artifacts for Understanding the Everyday Life of the City.....	65
<i>Babak Rafi-Alavi</i>	
Tribute or Taxation; New Evidence of the Structure of Iran’s Political Economy in the Proto-Elamite Period Based on a Proto-Elamite Tablet from Tepe Yahya: TY.11, Kept in Iran National Museum.....	83
<i>Sahar Yazdani and Rouhollah. Yousefi Zoshk</i>	
Typology and Comparative Studies on Qeytariyeh Ceramic’s collection, Iran National Museum.....	93
<i>Sharareh Farokhnia</i>	
The translation of -hi in the list of sheep donors from Bastam in Iran National Museum Collection.....	129
<i>Maryam Dara</i>	
An Egyptian Talisman in Iran National Museum.....	135
<i>Kamyar Abdi</i>	
The Persian (?) Sculptures in the Sanctuaries of Apollo in Cyprus.....	143
<i>Farzad Abedi</i>	
The Settlement Pattern of the Nishapur Plain in the Sasanian Period.....	161
<i>Meysam Labbaf-Khaniki</i>	
Byzantine Coin from Kohne Tepesi, Northwestern Iran.....	187
<i>Ali Zallaghi & Sepideh Maziar</i>	
Analysis of Sphero-conical Vessels, Fuqqa, from Iran National Museum.....	193
<i>Faranak Bahrouloli, Leila Khamoshi and Iraj Beheshti</i>	
Review of Seven Pieces of Luster Tiles in the National Museum of Iran; New Archaeological Finds from Lar Plain in Tehran.....	211
<i>Mohammad Sepehr Siri & Saeed Amirhajloo</i>	

Foreword

According to the ICOM Statutes (International Council of Museums), one of the tasks of museums is research. Housing more than three million objects from archaeological excavations and surveys, the National Museum of Iran is one of the premier archaeological research institutes in Iran. Since its establishment, numerous researchers both from within Iran and from across the world have come to the museum to study its materials. Publication of the results of these studies is one of the goals of the museum as it is an important step towards achieving a better understanding of Iran's ancient societies and their cultural traditions. The publication of a periodic journal of the National Museum of Iran during global Museum Week in May 2021 is an important event that has been pursued by the museum staff in various ways in recent decades: first in 2005 with the "Collection of Articles of the National Museum of Iran", the quarterly journal "Archaeology" between 2005-2007 in collaboration with the University of Tehran, and again between 2010-2013 with the "Journal of Iranian Archaeology" together with Vahesht Mina. Already in 1917, with the opening of the National Museum of Iran, its regulations were published, followed by the "Overview of the Iran Bastan Museum" and several other manuals. However, during this time, the museum has never been able to establish an independent journal of its own. Now, with the launch of the Journal of the National Museum of Iran, the museum joins the decades-old tradition of the world's major museums, such as the Metropolitan Museum, the British Museum, and the Louvre.

With the approval of a new organizational chart for the museum, and the establishment of a new Deputy for Cultural Affairs with the new Research Group unit in April 2017, which provides support for researchers and students, it was felt that a medium was needed to publish the results of numerous research projects undertaken at the museum. Therefore, in 2018, the museum initiated executive measures to obtain the authorization to publish the Journal of the Iran National Museum, which was granted in 2000 by the Ministry of Culture and Islamic Guidance.

The Journal of the Iran National Museum now publishes two peer-reviewed issues per year in both English and Persian. The journal offers a venue for the publication of articles on topics of archaeology, museum management, restoration, and related theoretical studies, which are based on research of museum collections either at the National Museum of Iran or other museums both in or outside of Iran. Secondly, archaeological field reports are also welcomed in the journal. The organization of the journal follows the rules of the Ministry of Science for research journals and all its activities will be coordinated through online portal of the journal: <http://jinm.irannationalmuseum.ir/>.

Last but not least, we are very grateful to the Research Group and the Deputy for Cultural Affairs of the museum who did the necessary administrative and technical follow-up to obtain the permission and also for managing the editorial work. We hope that this journal will be a continuation of the previous efforts and the result of the long-term research aspirations of our colleagues at the National Museum of Iran. We are proud to have contributed to the establishment of this journal and to offer the support to our colleagues with this new platform for publications.

Jebrael Nokandeh
Director in Charge

Director General of Iran National Museum

Yaghoub Mohammadifar
Editor in Chief

Director of Bu-Ali Sian University, Hamedan

References:

- Regulations of the National Museum of Iran, 1917, Bagherzadeh Brothers Press, Tehran, 64 pages
- Overview of the Iran Bastan Museum (Museum of Ancient Iran), 1948, Tehran, 92 pages
- Collection of articles of the National Museum of Iran 1, 2005, National Museum of Iran, Tehran
- Archaeology, Volume 1, No. 1, Spring and Summer 2005
- Archaeology, Volume 1, No. 2, Autumn and Winter 2005
- Archaeology, Volume 2, No. 3, Spring and Summer 2006
- Archaeology, Volume 2, No. 4, Fall and Winter 2006
- Archaeology, Volume 3, No. 5, Spring and Summer 2007
- Journal of Iranian Archaeology, No. 1, 2010
- Journal of Iranian Archaeology, No. 2, 2011
- Journal of Iranian Archaeology, No. 3, 2013
- Journal of Iranian Archaeology, No. 4, 2013



Journal of Iran National Museum

Journal of Iran National Museum publishes research and reports: on all issues associated with museums and archaeology. It publishes two peer-reviewed issues per year in English and Persian.

The journal brings together curators, museum administrators, and archaeologists to present their research results about the museums and archaeology. Submissions must comply with the requirements set out in the instructions to contributors. The journal is open access and free to all individuals and institutions.

Peer Review Process: All manuscripts submitted to JINM go through a two-step double-blind peer review process (internal review and external review).

The external review is done by 2 to 4 experts in the related field. Following the external review, the authors are sent copies of the comments and are notified of the decision (accept as is, accept pending changes, revise and resubmit, or reject).

Publisher: Iran National Museum

Director in Charge: Jebrael Nokandeh

Editor in Chief: Yaghoob Mohammadifar

Associate Editor in Chief: Fereidoun Biglari

Manager: Omolbanin Ghafoori

Persian Literary editor: Yousef Hassanzadeh & Omolbanin Ghafoori

English Text Editor: Steve Renette & Fereidoun Biglari

Editorial Board

Mohammad Hasan Talebian Alireza Hezhabri Nobari

Yaghoob Mohammadifar Mohammad Mortezaei

Alireza Khosrowzadeh

Mohammad Esmail Esmaili Jelodar

Darius Akbarzadeh Cyrus Nasrollahzadeh

Omid Oudbashi Behrooz Omrani

Alireza Anisi

Scientific Adviser

Mehdi Rahbar Seyed Mohammad Beheshti

Ahmad Mohit Tabatabayi Mohammadreza Kargar

Kamyar Abdi Mohsen Javeri

Zohreh Rouhfard Haedeh Laleh

Sonia Shidrang Shahrokh Razmjou

Mohammad Hosein Azizi Kharanaghi

Yousef Hassanzadeh Ali A. Vahdati

Javad Hoseinzadeh Sadati Hossein Davoudi

Arash Milani Nia

International Editorial Board

Abbas Alizadeh Marjan Mashkour

Ali Mousavi Nima Nezafati

Vesta Sarkhosh Faranak Bahrololoumi

Karim Alizadeh Mohsen Zeidi

Cover Design: Design: Mousterian point on Levallois flake, intermediate Mousterian/Baradostian, Ghar-e Khar

Back Cover: Proto-Elamite tablet (TY.11), Tepe Yahya

مجله
موزه ملی ایران

Journal of

Iran National Museum

Vol. 1, No.1, Autumn 2020 and Winter 2021



Guide for Authors

Instructions to Contributors

All manuscript submissions to the Journal of Iran National Museum should be in a Word ".doc" file or in a Word-compatible file. The manuscripts should use Times New Roman 12 point font, and be double-spaced. Articles should not exceed 7,000 words excluding the title page, abstract, and bibliographic references.

The following information is required:

Cover letter including names, addresses, phone numbers and email addresses of the authors. Please also indicate the corresponding author.

200-word abstract

Keywords separated by semi-colons

The body of the paper, title page, references, tables, figure captions, and author notes should be combined in a single file, in both MS Word and PDF format.

Figures can be provided separately in JPG or TIF format and in high-resolution (at least 300 dpi) suitable for publication. Figures should be numbered and cited in the text.

Page numbers should be placed in the lower right corner of all pages. Manuscripts submitted to the Journal of Iran National Museum should not be currently under review by any other Journal or been made available in print or on the Internet.

Reference Style: AAA: American Anthropological Association (Short reference include name + date + page number inside text and full reference at the end of article)

* please do not use other style like footnote and etc.

Citation guidelines

Abdi, K.

2003 "The Early Development of Pastoralism in the Central Zagros Mountains", *Journal of World Prehistory*, Vol. 17, No. 4: 395-448.

Wright, H.T.

1994 "Prestate Political Formations". In *Chiefdoms and Early States in the Near East: Organizational Dynamics of Complexity*, edited by G. Stein and M.S. Rothman, 67-84. Madison: Prehistory Press.

Daryace, T.

2009 *Sasanian Persia: The Rise and Fall of an Empire*, London: Tauris.

Cover design and Logo: Nina Rezaei

Contact us:

<http://jinm.irannationalmuseum.ir/>
irannationalmuseumjournal@gmail.com
www.irannationalmuseum.ir

Address:

No.1, Professor Rolin St., Siy-e Tir St., Emam Khomeini Ave, Tehran, Iran.

Phone: +98 021 66702061-5